

הגנה על אזרחים

30 בספטמבר – 6 באוקטובר 2009

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-6 באוקטובר:

6 באוקטובר: על פי דיווחים בתקשורת הישראלית, נעצר חייל ישראלי בחשד שבמהלך מבצע חיפוש לילי היכה את ראש ועד-הפעולה נגד הגדר בכפר בלעין. על פי הדיווחים האיש אושפז בבית חולים בשל פציעתו וצה"ל הטיל איפול על מעצר החייל ועל החקירה המתנהלת נגדו.

7 באוקטובר: התקשורת הישראלית דיווחה על ביקור שערכו 3000 חברי ליכוד בסמוך לכפר הפלסטיני סבסטיה, השוכן צפונית מערבית לעיר שכם, במסגרת מה שהם כינו " הפגנת הריבונות הישראלית באיזור".

הגדה המערבית

מתיחות גבוהה שוררת בעיר העתיקה בירושלים ובסביבתה; נער נהרג בעיר יעבד שבנפת ג'נין

בתקופת הדיווח הנוכחית חלה הסלמה ברמת האלימות הישראלית-פלסטינית. הכוחות הישראליים הרגו נער פלסטיני בן 17 ופצעו 29 פלסטינים אחרים, כולל חמישה ילדים. מתחילת 2009 נהרגו בידי כוחות ישראליים 18 פלסטינים ו-700 ניפצעו.

ב-30 בספטמבר ניפצע ונהרג נער פלסטיני בן 17 לאחר שניפגע מרכב סיור צבאי ישראלי בכפר יעבד שבנפת ג'נין. לאחר התקרית, אשר לדברי צה"ל היתה בגדר תאונה, ארעו התנגשויות בין חבריו לכיתה של הנער, אשר ידו אבנים לעבר חיילי צה"ל, לבין הכוחות הישראליים. החיילים ירו גז מדמיע לעבר המפגינים. לא נשרמו ניפגעים נוספים בתקרית זאת.¹

המתיחות בירושלים המזרחית המשיכה להיות גבוהה במהלך השבוע. התנגשויות פרצו מחדש פעמיים במהלך השבועיים האחרונים בין תושבים פלסטיניים וכוחות ישראליים בתוך העיר העתיקה בירושלים. ההתנגשויות פשוטו לשכונות נוספות בירושלים המזרחית – ואדי ג'וז, ראס אל עמוד, אל-טור, מחנה שועפאט, אבו דיס ובאיזור מחסום קלנדיה. התנגשויות אלה פרצו לאחר שהרשויות הישראליות הטילו הגבלת גיל על הניכנסים למסגדים, בעיקבות כניסת כמה עשרות פלסטינים למתחם המסגדים. על פי דיווחים בתקשורת הפלסטינית, 150-200 מתפללים פלסטינים מקיימים נוכחות קבועה במסגד לאחר שנענו לקריאת מנהיגים פלסטינים ומוסלמים להגן על מסגד אל אקסא עקב ניסיונות של מתנחלים ישראלים לפרוץ לתוך מתחם המסגדים. ניסיון של קבוצת ישראלים לבקר במתחם המסגדים, בחסות כוחות הבטחון הישראליים ב-27 בספטמבר הצית התלקחות מחאתית נרחבת. הגבלות הכניסה המוטלות על פלסטינים נמשכות, והשבוע אסרו כוחות הבטחון הישראליים על כניסת גברים פלסטינים מתחת לגיל 50 והתירו רק כניסת גברים מעל גיל 50 ובעלי תעודות זהות ירושלמיות וכן של נשים בכל הגילאים.

¹ בדיווח של השבוע שעבר צויין כי הנער ניפגע מרכב הסיור במהלך תקרית ואולם ממידע שהגיע לידנו בהמשך התברר כי הנער ניפגע טרם התפתחה במקום תקרית ידו אבנים.

במהלך התנגשויות אלה ניפצעו 18 פלסטינים, 16 מביניהם (מתוכם שני ילדים) ניפצעו בעיר העתיקה ושניים נוספים במחסום קלנדיה. במהלך ההתנגשויות סגרה משטרת ישראל איזורים שונים בתוך העיר העתיקה ובסביבתה במשך

שלושה ימים (ב-4, ב-5 וב-6 באוקטובר). בנוסף, נאלצו כל בתי הספר שבתחומי העיר העתיקה לסגור את שעריהם בתקופה זו. דווח גם על הגבלות שהוטלו על הכניסה לעיר העתיקה.

בקרב הפצועים בשבוע זה נמנים גם שמונה פלסטינים שניפצעו במהלך הפגנות המחאה השבועיות נגד הגדר בכפרים נעלין ובלעין (נפת רמאללה) והכפר אל מעסרה שבנפת בית לחם. בין הפצועים היו גם שלושה ילדים. בנוסף לכך, במהלך הפגנות אלה ניפצעו גם שני פעילים זרים ושני חיילים ישראלים. מתוך שלושת הפצועים הנותרים, אחד ניפגע במהלך מבצע חיפוש בכפר ג'בעה (ירושלים) ושניים אחרים ניפצעו במהלך שתי תקריות שונות במחסומים תפוח-זעתרה (נפת סלפית) ושועפאט (נפת ירושלים) בשל מכות שספגו מאנשי הכוחות הישראליים במחסומים אלה. בנוסף, חייל ישראלי ניפצע פצעים קלים מדקירת סכין במחסום שועפאט לאחר שהותקף בידי נער פלסטיני בן 16 שנעצר בידי משטרת ישראל.

בתקופת הדיווח הנוכחית ערכו הכוחות הישראליים 134 מבצעי חיפוש ומעצר ברחבי הגדה המערבית, מרביתם בצפון הגדה (103); במהלך פשיטות אלה נעצרו 98 פלסטינים.

עליה במספר התקריות הקשורות במתנחלים

בתקופת הדיווח הנוכחית רשמו עובדי OCHA 13 תקריות בהן ניפגעו פלסטינים מפעילות של מתנחלים, כמעט כפליים מהממוצע השבועי של תקריות מעין אלה מתחילת 2009 (7). בתקריות אלו ניכללו גרימת נזק לרכוש פלסטיני, תקיפה פיזית ומניעת גישה; בארבע תקריות ניפרדות ניפצעו ארבעה פלסטינים.

מתנחלים תקפו ופצעו שני ילדים בגילאי 4 ו-13 בשתי תקריות ניפרדות באיזור H2, הנימצא תחת שליטה ישראלית בעיר חברון. גבר פלסטיני הותקף וניפצע בידי מתנחלים בשכונת שיח' ג'ראח בירושלים ואחר ניפצע כאשר ניפגע מרכב של מתנחל שנסע בכביש 60, בסמוך לכפר אל-חאדר (נפת בית לחם).

מתנחלים מההתנחלות עלי הציתו אש בשדה פלסטיני השייך לכפר קאריות (נפת שכם). האש גרמה נזק ל-70 עצי זית. התקרית ארעה זמן קצר לאחר שהכפריים סילקו חלק מערמת עפר שחסמה את הכניסה לכפר, המצויה בין התנחלויות עלי ושיילה. הצבא הישראלי החזיר את ערמת העפר למקומה. כמו כן, קבוצת מתנחלים גדעה 50 עצי זית השייכים לכפר דיר-עמאר שבנפת רמאללה; מתנחלים גרמו נזק לצריף, גנבו כלים חקלאיים ועקרו חמישה עצים בבעלות חקלאי מהכפר טורמוס אייה. בואדי אל חוסיין, שבאיזור H2 בחברון, חרשו דחפורים ישראליים 1.5 דונם אדמה ששימש את המתנחלים לטכסים דתיים.

הנוכחות הישראלית באיזור H2 בחברון תוגברה בתקופת הדיווח, כמו כן עלה מספר הפשיטות והסיוורים שערכו הכוחות הישראליים באיזור H1 בחברון בזמן שכ-30,000 מתפללים יהודים ניכנסו לאיזור H2 לחגוג את חג הסוכות. מסגד איברהימי, שבמערכת המכפלה, נסגר למתפללים מוסלמים בזמן החגים היהודיים.

בשתי תקריות שונות ניפגעו מתנחלים. באחת מהן ניפגע מתנחל מידי אבנים לעבר רכבו, שנע על כביש 60 בסמוך לכפר טורמוס אייה. בעיקבות התרית ערכו הכוחות הישראליים מבצע חיפוש נרחב בכפר. פלסטינים יידו אבנים לעבר כלי רכב ישראליים שנעו בכביש בסמוך למעלה אדומים; לא נרשמו ניפגעים בתקריות אלה ולא ניגרמו נזקים.

ממצאי OCHA שניטר את הסרת המיכשולים עליהם הכריז צה"ל

במהלך תקופת הדיווח השלימו אנשי OCHA את עבודת השדה לניטור הסרת 100 מכשולי דרכים, בעיקר ערמות עפר, עליהם הכריז צה"ל בתקופת הדיווח הקודמת. בהתבסס על נקודות הציון הגיאוגרפיות (GPS) שהועברו על ידי צה"ל ועם השלמת עבודת השטח של אנשיו, יכול OCHA לאשר את הסרתם של 35 מתוך 100 מכשולים בעוד 22 נותרו במקומם. אנשי OCHA לא הצליח לאתר את יתרת 43 המכשולים ברשימה אותה סיפק צה"ל, אם משום שלא

נמצאה
עדות להסרת מכשולים
בנקודות הציון שסופקו ואם משום שנקודות הציון שהועברו הצביעו על מיקום מחוץ לגדה המערבית.

רק 39 מכשולים שברשימת ה-100 כלולים בבסיס הנתונים השוטף של OCHA, והדבר מצביע על כך שהמשמעות של 61 המכשולים הנותרים מבחינת גישה ותנועה עשויה להיות מזערית. במהלך עבודת השטח שנעשתה זיהה OCHA הסרה של ששה מכשולים נוספים שלא ניכללו ברשימות זה"ל.

כעת פזורים ברחבי הגדה המערבית 592 מכשולי תנועה (להוציא שמונה מחסומים על הקו הירוק והמכשולים באיזור H2 שבחברון) והדבר מהווה ירידה מ-618 מכשולים (שנמנו ביוני 2009). מתוך 592 המכשולים 69 הם מחסומים מאויישים דרך קבע, 23 הנם מחסומים חלקיים המאויישים מעת לעת ו-500 הינם מכשולים קבועים שאינם מאויישים (ערמות עפר, שערי דרך, חסמי דרך מקוביות בטון, סוללות עפר וחפירות).

במהלך תקופת הדיווח הטילו הרשויות הישראליות סגר כללי על הגדה המערבית שהחל ב-1 באוקטובר ואמור להסתיים ב-10 באוקטובר. כל הפלסטינים נושאי תעודות זהות של הגדה המערבית, לרבות בעלי היתרי כניסה, מנועים מלהיכנס לירושלים המזרחית ולישראל, להוציא עובדי אירגונים בינלאומיים ומקרים הומניטריים.

תשעה צווים להפסקת עבודות נגד מבנים בבעלות פלסטינית בשטח C

במהלך תקופת הדיווח קיבל OCHA מידע על כך שהרשויות הישראליות חילקו תשעה צווים להפסקת עבודות בנייה נגד מבנים בבעלות פלסטינית בשטח C, בשל היעדר היתרי בנייה ישראלים. שמונה מבנים, כולל שבעה בתי מגורים (בהם יותר מ-12 דירות) ומבנה אחד המשמש לול לגידול עופות נמצאים בכפר עזון (נפת קלקיליה). 40 בני אדם, כולל 12 ילדים מתגוררים, מתגוררים במבנים האמורים. צו נוסף להפסקת עבודות בנייה הוצא כנגד מבנה בכפר מעסרה (נפת בית לחם) והדבר עלול לפגוע ב-10 בני אדם. כ-3000 צווי הריסה עומדים ותלויים כנגד מבנים שונים בשטח C של הגדה המערבית.

שחררו 20 אסירות פלסטיניות

הרשויות הישראליות שיחררו במהלך השבוע 20 אסירות פלסטיניות מבתי כלא בישראל. הנשים שוחררו בתמורה למסירת קלטת וידאו קצרה של החייל גלעד שליט, המוחזק בשבי החמאס. על פי אגודת אל-דמיר, אירגון זכויות אדם פלסטיני המייצג אסירים שנעצרו ונישפטו על ידי רשויות הצבא הישראליות, לאחר שחרור 20 האסירות נותרו עדיין בבתי כלא ובמתקני מעצר בישראל 33 אסירות פלסטיניות.

הונחו היסודות ל-800 יחידות דיור בהתנחלויות

תנועת "שלום עכשיו" פרסמה במהלך השבוע ממצאים המעידים על האצה ניכרת של הבנייה בהתנחלויות בשלושת החודשים האחרונים. על פי הדיווח של "שלום עכשיו", עבודות ההרחבה מתבצעות ב-34 התנחלויות מתוכן 16 הממוקמות ממזרח לגדר. האירגון מעריך כי עבודות התשתית המתבצעות בשטח מניחות את היסודות לבניית 800 יחידות דיור. בנוסף, 55 מבנים עומדים על סף סיום והונחו היסודות ל-50 מבנים חדשים. בנוסף, התקשורת הישראלית דיווחה במהלך השבוע כי בית המשפט הגבוה לצדק חזר בו מהחלטה קודמת והוציא צו על תנאי להפסקת הבנייה הבלתי חוקית של 15 בתים בהתנחלות קריית נטפים (נפת סלפית) שבגדה המערבית. הדבר ארע במסגרת עתירה של תנועת "שלום עכשיו", שבקשה סעד משפטי על מנת לאלץ את הרשויות הישראליות לפעול כנגד בנייה לא חוקית בהתנחלות. על פי הדיווח בתקשורת, דחה בית המשפט בתחילה את העתירה וחזר בו מהחלטתו הקודמת עם קבלת מידע המצביע על המשך העבודות למרות ובניגוד לצווי הפסקת העבודות אותן הוציא המנהל האזרחי נגד הבנייה הלא חוקית בקריית נטפים.

שני אזרחים פלסטינים נהרגו; פעולות צבאיות ממשיכות לפגוע בחיי התושבים

שני פלסטינים נהרגו ו-12 נוספים ניפצעו במהלך השבוע; כל הפגיעות למעט אחד, ארעו בעת תקיפה אווירית של חיל האוויר הישראלי נגד המנהרות, וזאת בהשוואה ל-3 הרוגים ו-3 פצועים במהלך השבוע הקודם.

שני אזרחים פלסטינים (35, 45) נהרגו ותשעה נוספים ניפצעו ב-30 בספטמבר כאשר חיל האוויר הישראלי ירה לפחות שני טילים בסמוך למנהרות התת קרקעיות שם עבדו הנפגעים. שני פלסטינים נוספים ניפגעו בנסיבות דומות

מאוחר יותר באותו יום. על פי דיווחי התקשורת הישראלית ירי הטילים בא בתגובה לירי רקטות מרצועת עזה לעבר ישראל. במהלך השבוע נמשך הירי האקראי של רקטות ושל פצצות מרגמה מעזה לעבר דרום ישראל, כולל לעבר בסיסים צבאיים ישראלים הממוקמים בסמוך לגדר. לא דווח על ניפגעים ישראלים או על נזק.

ב-6 באוקטובר נחתו שבעה פגזי טנק ישראליים בסמוך לבית ספר תיכון לבנים "אל-שוהדא" שבשכונת אל סג'עיה, ברצועת עזה; פגז אחד פגע פגיעה ישירה. על פי משרד החינוך הפלסטיני, זוהי הפעם הרביעית שכוחות ישראלים פגעו בבית הספר מאז מתקפת "עופרת יצוקה", שבמהלכה נהרגו חמישה מתלמידי בית הספר. בית הספר ממוקם פחות מ-1.5 ק"מ מגדר הגבול של הרצועה. זהו האיזור הבנוי הקרוב ביותר ברצועה השוכן בקרבת מקום לגבול. נסיבות ירי הפגזים טרם הובררו.

הכוחות הישראליים המשיכו לאכוף הגבלות גישה על ידי פתיחה ביריות אזהרה בכיוונום של חקלאים ודייגים פלסטינים שניסו להתקרב לשטחים חקלאיים לאורך גדר הגבול עם ישראל ולשטחי דיג שהם מעבר לטווח שלושה מיילים ימיים מחופי עזה. נער בן 16 נורה וניפצע ב-5 באוקטובר, כאשר כוחות צה"ל, המוצבים צפונית מזרחית לבית לאהיה, פתחו באש לעברו בעת שניסה להתקרב לגדר. בנוסף, בתשע הזדמנויות שונות חדרו טנקים ודחפורים של צה"ל לעומק של כמה מאות מטרים בשטח הרצועה, תוך שהם מאלצים חקלאים פלסטיניים לנטוש את שדותיהם. בשלוש הזדמנויות שונות במהלך תקופת הדיווח פתחו ספינות סיוור של חיל הים הישראלי באש לעבר ספינות דיג פלסטיניות ואילצו אותן לחזור לחוף.

כמו כן, ב-1 באוקטובר ניפצעו שלושה גברים כאשר חפץ שבו טיפלו התפוצץ בידיהם. באותו יום ניפצעו גם שני ילדים ששיחקו בתחמושת חיה.

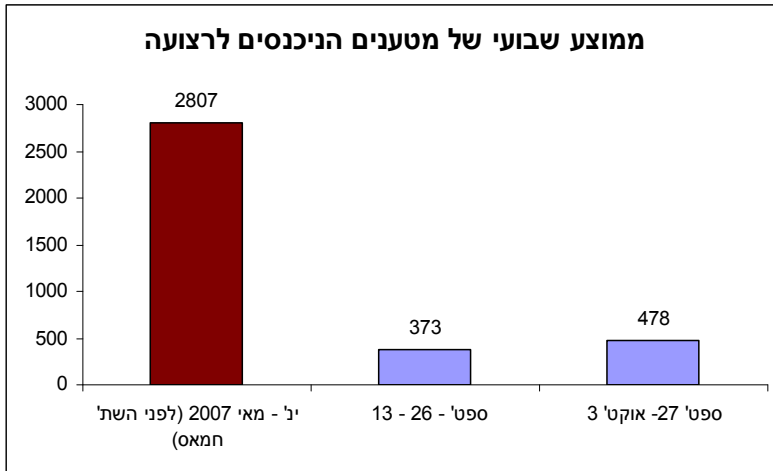
המנהרות בגבול עזה-מצרים ממשיכות לגבות חיי אדם; שני עובדי מנהרות נהרגו

בנוסף לפלסטינים שניפגעו במנהרות בעת תקיפות חיל האוויר בגבול רפיח-מצרים (ראה דיווח לעיל), נהרגו השבוע שני עובדי מנהרות נוספים בשתי תאונות עבודה נפרדות. בחור בן 22 נהרג עקב התחשמלות בעודו שוהה בתוך מנהרה ובחור נוסף, בן 27, נהרג בעת התמוטטות מנהרה.

העברת סחורות בסיסיות דרך המנהרות ממשיכה להעמיד בסכנה את חייהם של עובדי המנהרות. בעוד שהמנהרות מספקות פתרון חלקי בטווח הקצר למצוקת היבוא ומאפשרות אספקת מוצרים וסחורות שאחרת לא ניתן היה להשיגם, אין בהן כדי לתת פתרון חליפי ובר קיימא להסרת המצור וחידוש תנועת הסחורות דרך המעברים הרשמיים לישראל.

מאז הטלת המצור הישראלי על רצועת עזה ביוני 2007, תעדה OCHA את מותם של 107 בני אדם בתקריות הקשורות למנהרות, 51 מהם נהרגו מתחילת שנת 2009.

יבוא המטענים השבועי הממוצע נותר נמוך מהצרכים (27 בספטמבר -3 באוקטובר 2009)

השבוע ניכנסו לרצועה סה"כ 478 מטענים (משאית מטען =משאית עם נגרר אחד) של סחורות, כולל 54 מטענים (11 אחוזים) שנועדו לחלוקה למוטבים על ידי אירגונים הומניטריים; כמות זאת 37 אחוזים יותר מאשר כמות הסחורות שניכנסה בשבוע שעבר (303 מטענים) וכ-17% מהממוצע השבועי של מטענים שניכנסו לרצועה (2,807) מדי שבוע בחמשת החודשים הראשונים של 2007, טרם השתלטות החמאס על הרצועה. הממוצע היומי של המטענים הניכנסים עמד השבוע על 80 מטענים ליום, קרוב ל-83% מתחת לממוצע היומי של 475 מטענים שניכנסו לרצועה מדי יום במאי 2007.

בדומה לשבועות האחרונים, מוצרי מזון והיגיינה היוו את רוב היבוא, 462 מטענים המהווים 97% מכלל היבוא. שלושת האחוזים הנותרים כללו כמויות מוגבלות של תשומות חקלאיות, חומרי אריזה, אספקה רפואית ומוצרים מתכלים שאינם מזון. הכנסת פריטי אספקה חיוניים אחרים, כולל חומרי בנייה (מלט, צינורות פלדה לבניין, זכוכית, עצים וכו'), חלקי חילוף לפרוייקטים לשיקום מערכות המים והתברואה, חומרי אריזה ופריטי ציוד נוספים הדרושים לתעשייה ולתשתיות חשמל וטכנולוגיית המידע וכן כלי רכב, נותרו אסורים ליבוא או שהוכנסו מהן כמויות מוגבלות בלבד. לא הותר לייצא סחורות מהרצועה ומשלוחי הייצוא האחרונים עזבו את הרצועה ב-27 באפריל 2009.

יבוא דלקים מצוי מתחת לאומדן הצרכים

השבוע לא יובאו דלקי לכלי רכב וסולר דרך מסוף נחל עוז מישראל לרצועה. ואולם דלק וסולר מצריים, המועברים דרך המנהרות מתחת לגבול רפיח-מצרים, זמינים בשווקים. על פי הערכות, היבוא היומי של דלק וסולר מצריים לרצועה עומד על כ-100,000 ליטר, בהתאמה. השבוע חלה ירידה של חמישה אחוזים ביבוא גז בישול בהשוואה לשבוע הקודם (558 לעומת 587 טונות). למרות שכמות זאת מייצגת 32 אחוזים של אומדן הצריכה השבועית הממוצעת, הרי שעל פי הערכת איגוד בעלי תחנות הדלק בשוקי הרצועה ניתן עדיין להשיג גז בישול, אם כי ניכר מחסור מוגבל.

השבוע נירשם גידול של 37 אחוזים ביבוא דלק תעשייתי המסופק לתחנת הכוח העזתית, וזאת בהשוואה לשבוע הקודם (3,551,540 לעומת 2,226,010 ליטרים). כמות זאת גבוהה ב-13 אחוזים מהצריכה השבועית המוערכת של התחנה. מהנהלת התחנה נמסר כי העליה בכמות שיובאה השבוע באה על מנת לפצות על המחסור שנוצר בשל אי העברת דלק בזמן החגים היהודיים.

הנוסח המחייב הוא המקור בשפה האנגלית, לקריאתו פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2009_10_06_english.pdf